

Forslag til fordeling for Det humanistiske fakultet 2018

HF mottok i juni det foreløpige disponeringsskrivet for 2018 fra UiO. Dette viser en tildeling på 611,599 mill. kroner, noe som er en økning på 11,6 mill. fra 2017 (vedlegg 1).

Fakultetet står dermed i en annen situasjon enn ved tildelingen i fjor, men det er viktig å merke seg at deler av økningen er i form av øremerkede tildelinger til spesielle satsinger.

2018 kan betraktes som et finansielt «mellomår» for HF. Tidligere vedtatte tildelinger til faglige prioriteringer løper ut og midlertidige omstillingsmidler fra UiO opphører i 2018. Tildelinger til en ny runde med faglige prioriteringer vil først tre i kraft fra 2019. I 2018 skal fakultetet i henhold til tidligere vedtak gjennomgå sin interne fordelingsmodell med virkning fra 2019. Hovedtrekkene i årets fordeling blir dermed å videreføre tidligere vedtak, sikre enhetene en økonomisk stabilitet og forutsigbarhet som setter dem i stand til å fullføre omstillingsprosessene som ble påbegynt i 2013 og støtte opp under og videreføre andre langsiktige prioriteringer, jfr årsplanene.

Tildelingen fra UiO vil fordeles til enhetene gjennom HFs interne finansieringsmodell.

Tildeling fra UiO

UiO har for 2018 endret sin fordelingsmodell som følge av endringer i departementets finansieringsmodell. Endringene består av nye gjennomgående resultatelementer på utdannings- og forskningssiden samt justering av satser i UiOs egen modell. Tabellen nedenunder viser tildelingen til HF i 2018 sammenlignet med tildelingen for 2017. De viktigste endringene er:

- Lavere studiepoengsinntekt på drøyt 14 millioner som følge av modellendring ved KD/UiO
- Innføring av kandidatelementet i UiOs modell (inntekt på ca. 17 millioner i 2018)
- Endrete satser for resultatelementene i modellen (57,7% av KDs satser) fører til lavere inntekter fra resultatelementene på forskning.
- Nedgang i tilpasningselementet som skyldes HFs andel av avbyråkratisering og effektiviseringskuttet (5 mill.)
- 8 nye studieplasser til IMV (halvårsvirkning i 2018)
- Brofinansiering av overføring av språksamlingene (2 mill)
- Innføring av ny husleiemodell (budsjettneøytral i 2018)

For mer informasjon se disponeringsskrivet for 2018.

Beløp i 1000 kr	2017	Foreløpig 2018	Endring %	Endring kr
Utdanning				
<i>Basis utdanning totalt</i>	242 932	247 985	2,1 %	5 053
<i>Resultater utdanning totalt</i>	102 792	107 415	4,5 %	4 623
Satsinger utdanning	3000	0	-100,0 %	-3 000
Totalt utdanning	348 724	355 400	1,9 %	6 676
Forskning				
Basis forskning	133 470	132 168	-1,0 %	-1 302
Resultater forskning	37 443	34 707	-7,3 %	-2 736
Satsinger forskning	17 244	26 371	52,9 %	9 127
Totalt forskning	188 157	193 246	2,7 %	5 089
Satsinger/tilpasning etc				
Samlinger og samfunnskontakt	784	2 784	255,1 %	2 000

Tilpasning	86 850	70 106	-19,3 %	-16 744
Rammekutt	-20 209	-5 083	-74,8 %	15 126
Digital eksamen/drift Silurveien	-5 000	-5 520	10,4 %	-520
Annet	666	666	0,0 %	-
Totalt satsinger/tilpasning etc	63 091	62 953	-0,2 %	-138
Totalt	599 972	611 599	1,9 %	11 627

Nye føringer i UiOs disposisjonsskriv

Det er i disposisjonsskrivet gitt to nye føringer for enhetene på UiO; potensial for økte inntekter og toppforskningsstøtte. Universitetsstyret forventer at alle enheter arbeider systematisk med å øke inntektene og vurderer tiltak med tanke på inntekspotensial, profil og strategi. I tillegg forventer universitetsstyret at enhetene legger til rette for at nye toppmiljøer kan vokse frem.

HF's finansieringsmodell

HF's interne finansieringsmodell er delt inn i fire hovedkomponenter; rekrutteringsstillinger, resultater, øremerket og studieplasser. Tildelingen fra UiO blir først fordelt til de tre første og det som står igjen går til studieplasser. UiO endret sin finansieringsmodell med virkning fra 2018, HF vil revidere sin modell i 2018 med virkning fra 2019 for å ivareta insentivordningene i UiOs modell. Hovedkomponentene i HF's gjeldende modell er som følger:

- Rekrutteringsstillinger: HF får midler til et gitt antall rekrutteringsstillinger, eller måltall som er begrepet som blir brukt. Måltallet for 2018 er 120,5 stipendiater og 22 post.doc. Dette fordeles til enhetene etter størrelse og eksisterende rekrutteringsstillinger.
- Resultat: Dette er midler fordelt på bakgrunn av resultater innen forskning og utdanning. Områdene som måles er studiepoeng, utvekslingsstudenter, doktorgrader, NFR-midler, EU-midler og publikasjonspoeng.
- Øremerket: Dette er alle midler som er øremerket enten på institutt eller på fakultet. Her ligger det også omstillingsmidler (15 mill. i 2018) som fakultetet kan fordele som de ønsker. Disse omstillingsmidlene kan brukes til å styre nivået på fordelingen ved f.eks å gi øremerkinger, la være å dele ut eller dele dem ut via studieplasser.
- Studieplasser: Beløpet som står igjen etter fordelingen av de tre komponentene ovenfor fordeles etter studieplasser. HF får tildelt et antall studieplasser fra UiO. Disse blir fordelt til enhetene på bakgrunn av studentårsverk. Mer ressurskrevende fag er høyere vektet enn mindre ressurskrevende fag. Under vises antall tildelte studieplasser til HF i 2017 og 2018.

Studieplasser	2017	2018
Studieplasser kat D	1052	1052
Studieplasser kat E	70	70
Studieplasser kat F	3373	3377

I tabellen nedenfor vises hvordan HF's interne finansieringsmodell fordeler tildelingen på de fire fordelingskomponentene.

Tabell 1:

Basis	2017		2018		Endring 2017-18
	Beløp	Andel	Beløp	Andel	
Forskingsbasert utdanning					
Studieplasser (ny modell for studieplasser basis)	164 545 288	27 %	182 262 743	30 %	10,8 %
Forskning og forskerutdanning					
Rekrutteringsstillinger	96 509 757	16 %	105 925 784	17 %	9,8 %
Sum basis	261 055 046	44 %	288 188 526	47 %	10,4 %
Resultat					
Resultat utdanning (ex kandidater i 2018)	102 892 840	17 %	89 429 294	15 %	-13,1 %
Resultat forskning	34 483 319	6 %	31 688 841	5 %	-8,1 %
Sum	137 376 159	23 %	121 118 134	20 %	-11,8 %
Øremerket					
Satsinger UiO	36 617 151	6 %	39 650 878	6 %	8,3 %
Satsinger HF	36 962 706	6 %	36 454 710	6 %	-1,4 %
Faglige prioriteringer 2015-2018	4 898 596	1 %	2 882 995	0 %	-41,1 %
Internhusleie for studiearealer og fellesrom(*)	49 413 580	8 %	50 000 000	8 %	1,2 %
Sentere, fak.adm., IT, reserve	73 455 083	12 %	73 304 395	12 %	-0,2 %
Sum øremerket:	201 347 117	34 %	202 292 977	33 %	0,5 %
Sum	599 778 322	100 %	611 599 638	100 %	2,0 %

* Ny husleiemodell i 2018, beløpet er stipulert, men vil bli innført med nøytral virkning

Når alle de tre komponentene rekrutteringsstillinger, resultat og øremerket er fordelt står det i igjen 182,3 mill. til studieplasser. Til sammenligning med 2017 er det en økning på 17,7 mill, dette skyldes at midler for kandidatelementet i KDs finansieringsmodell og omstillingsmidler er lagt inn i studieplassefordelingen.

Forslag til håndtering av rammekutt, håndtering av endringer i finansieringsmodellen og nye avsetninger

Rammekuttet på seks millioner som følge av overføring av språksamlingene er lagt inn i fordelingen etter modellen vedtatt i 2016 med en nedtrapping frem mot 2021. De årlige reduksjonene gir dermed lavest mulig endring fra år til år for instituttene. I 2021 vil dette rammekuttet i sin helhet være innarbeidet i fordelingen.

Fakultetet har for 2018 fått en brofinansiering fra UiO på to millioner knyttet til den tidligere samlingsvirksomheten. Beløpet inngår i den generelle fordelingen om delvis dekning av kompensasjonsordningen.

Fakultetets andel av effektiviserings- og avbyråkratiseringskuttet beløper seg til 5,1 millioner kroner. Dette kuttet innarbeides i den generelle fordelingen.

I fordelingen for 2018 er det en forskjell i det fakultetet har mottatt av insentivmidler og det som er fordelt videre til instituttene. Forskjellen skyldes UiOs endring i finansieringsmodell med virkning fra 2018, mens HF's modell først vil bli endret med virkning fra 2019. Dette gjelder primært resultatmidler mottatt etter avlagte grader, ca 17 millioner. I fordelingen for 2018 er disse kandidatmidlene lagt til studieplassefordelingen og tildeles dermed enhetene etter studentårsverk.

Støtte til videreutvikling av SFF-søknader

Miljøer ved HF har blitt tildelt midler som Senter for fremragende forskning (SFF) ved de tre siste utlysningene fra Norges forskningsråd (CSMN, MultiLing og RITMO). Fakultetet har en solid og systematisk ordning for å utvikle gode søknader med potensiale for å lykkes:

- HF tildeler stimuleringsmidler for å utvikle gode søknader omkring et halvt år før forventet kunngjøring fra Forskningsrådet.
- Fakultetet oppretter et panel for å lese søknadene kritisk og gi tilbakemeldinger til søkermiljøene.
- HF fordeler ekstra midler til de beste søknadene. I tillegg tilbyr UiO konsulentbistand til enkelte søknader.

Tidligere har UiO hatt en ordning der SFF-søknader som har kommet til runde to, men ikke fått tildeling, har blitt støttet med fem millioner fordelt over fem år. Disse midlene ga IMV et godt grunnlag for å videreutvikle en søknad fra forrige SFF-utlysning, som i år resulterte i gjennomslag for RITMO. UiOs støtteordning har nå falt bort.

Fakultetsledelsen mener det er svært viktig at vi fortsatt lykkes med SFF-søknader og er av den oppfatning at dette krever målrettet og langsiktig arbeid. Ledelsen ønsker derfor å innføre en fast ordning der fakultetet støtter SFF-søknader som har kommet til finalerunden, men ikke fått tildeling, med inntil 500.000 fordelt over tre år. Pengene skal brukes for å videreutvikle søknadene og tildeles under forutsetning av at det søkes ved neste SFF-utlysning.

Behov for valutabuffer

Fakultetet har ansvaret for flere sentre i utlandet som de siste årene har blitt negativt påvirket av den sterke endringen i Eurokursen. Dette gjelder primært ansatte hvor lønn beregnes i norske kroner, men utbetales i Euro. Fakultetet har laget en kompensasjonsordning hvor differansen mellom bruttolønn i Euro etter en referansekurs på 8,3 og bruttolønn i Euro beregnet etter månedens sluttkurs utbetales de ansatte. Dette har til nå blitt belastet det enkelte senter etterskuddsvis, og skaper dermed relativt uforutsigbarhet for sentrene da de er små enheter hvor midler i all hovedsak er bundet opp i lønn. Fakultetsledelsen foreslår derfor at det settes av en buffer sentralt på 400.000 kroner til dette formålet.

Forslag til fordeling til enhetene 2017 (inkludert langtidsperspektivet)

HF fikk fra 2013 tildelt omstillingsmidler fra UiO. Omstillingsmidlene inneholdt en varig styrking på 15 mill. pr år og 16 mill. fordelt over en femårsperiode med delvis nedtrapping. Fra 2018 er de midlertidige omstillingsmidlene opphørt. Det er i 2018 benyttet knappe fem millioner av de varige omstillingsmidlene til demping av rammekutt etter fordelingen vedtatt i 2016. Det gjenstår dermed om lag 10 millioner kroner av omstillingsmidlene. I fordelingen for 2018 er disse midlene lagt til fordeling etter studieplasser. Det forutsettes at enhetene benytter midlene i tråd med intensjonene i Universitetsstyrets vedtak fra 2012 om varig styrking av HF.

I tillegg er det foreløpig avsatt fire millioner kroner til gjennomføring av tiltak i årsplanen.

Basisvirksomheten ved HF viste ved utløpet av 2. tertial 2018 et akkumulert mindreforbruk på ca 84 millioner kroner. Dette er en nedgang på 65 millioner kroner fra 149 millioner kroner ved årsskiftet. I denne nedgangen ligger omdisponeringen av 60 millioner kroner fra det akkumulerte mindreforbruket. Resultatet viser imidlertid at HF har begynt å bygge ned mindreforbruket, og har om lag 5,6 millioner i merforbruk i årets åtte første måneder.

Årsaken til opparbeiding av mindreforbruket er i hovedsak forsinkelser i bruk av midler til

personalkostander (lønn). Det er lagt mye arbeid i å planlegge og gjennomføre tilsettingsprosesser som er raske og som bidrar til at tidsrommet mellom en avgang og nytilsetting blir minst mulig.

Tabellen nedenunder viser en tentativ fordeling til fakultetets enheter, alle tall er i millioner kroner, underlaget vil kvalitetssikres frem mot endelig budsjettvedtak og det kan dermed oppstå forskyvninger og endringer i tallene.

Enhet:	IAKH	IKOS	IFIKK	ILOS	ILN	IMK	IMV	DNIR	Ibsen	SUM	HF Felle:	Totalt
Basis												
Forskningsbasert utdanning												
Studieplasser høyere grad	14,13	8,87	6,90	16,03	11,58	8,17	4,11		0,26	70,04		70,04
Studieplasser lavere grad	13,71	20,15	16,62	25,14	20,34	5,67	10,29		0,00	111,91		111,91
Sum studieplasser	27,83	29,01	23,52	41,17	31,92	13,84	14,40	0,00	0,26	181,95	0,00	181,95
Resultater												
Forskningsbasert utdanning												
Studiepoeng kat D	5,51	3,21	2,79	5,42	3,24	2,96	1,79	0,00	0,20	25,12	0,28	25,40
Studiepoeng kat E	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,00	0,13
Studiepoeng kat F	7,74	8,17	14,05	13,49	10,93	3,49	2,41	0,00	0,01	60,30	0,59	60,89
Sum studiepoeng	13,25	11,38	16,85	19,04	14,17	6,45	4,20	0,00	0,22	85,55	0,87	86,42
Utvexlingsstudenter	0,31	0,29	0,17	0,51	0,28	0,14	0,03	0,00	0,00	1,73	1,28	3,01
Sum utdanning	13,55	11,67	17,02	19,55	14,45	6,59	4,24	0,00	0,22	87,28	2,15	89,43
Forskning og forskerutdanning												
Avlagte Dr. grader	2,28	1,11	1,12	1,05	1,29	0,71	0,40	0,00	0,00	7,96	0,12	8,08
NFR-midler	0,54	0,62	1,66	0,49	1,79	0,45	0,33	0,00	0,00	5,88	0,01	5,89
EU-midler	0,98	0,15	0,37	0,61	0,04	0,04	0,00	0,00	0,00	2,19	-0,06	2,13
Publikasjonspoeng	1,92	2,47	2,93	2,75	2,62	1,62	0,83	0,06	0,39	15,58	0,00	15,59
Sum forskning	5,71	4,34	6,08	4,91	5,75	2,82	1,56	0,06	0,39	31,62	0,07	31,69
Sum resultatdel	19,27	16,00	23,10	24,45	20,20	9,41	5,80	0,06	0,61	118,90	2,22	121,12
Øremerket/satsinger												
UiO-satsinger	1,08	0,00	1,67	0,00	13,17	0,00	2,00	0,00	0,00	17,92	21,73	39,65
HF-satsinger	2,80	3,86	2,79	4,06	1,84	1,55	1,40	0,00	0,17	18,48	17,97	36,45
Faglige prioriteringer	0,58	0,05	0,87	0,77	0,34	0,22	0,07	0,00	0,00	2,88	0,00	2,88
Internhusleie										0,00	50,00	50,00
Fellestiltak, annet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,00	0,00	5,16	5,64	11,23	62,07	73,30
Sum øremerket	4,46	3,91	5,32	4,83	15,79	1,77	3,47	5,16	5,81	50,52	151,77	202,29
TOTALT 2017 uten rekr.stillinger	51,19	50,33	55,54	73,11	66,72	26,49	21,53	5,14	6,83	356,88	146,39	503,27
endring	0,38	-1,41	-3,60	-2,66	1,18	-1,47	2,14	0,08	-0,15	-5,51	7,61	2,09
endring %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rekrutteringsstillinger												
Stipendiater - eksisterende	7,89	7,12	11,25	12,65	10,18	4,79	7,26		1,05	62,18	0,00	62,18
Stipendiater - prognose nye	2,81	3,14	3,14	3,33	3,14	1,29	1,29		0,00	18,15		18,15
Postdoc - eksisterende	0,55	4,61	2,19	2,24	1,54	2,91	3,89		0,00	17,93		17,93
Postdoc - prognose nye	0,07	2,04	1,55	0,07	1,39	0,86	1,67		0,00	7,66		7,66
TOTALT 2018	62,89	65,85	70,07	88,74	84,15	34,87	37,79	5,22	7,73	457,29	153,99	611,29
TOTALT 2017	61,97	64,72	73,30	89,30	82,69	36,80	30,73	5,14	8,73	453,39	146,39	599,78
Endring 17-18	1,5 %	1,7 %	-4,4 %	-0,6 %	1,8 %	-5,3 %	23,0 %	1,5 %	-11,5 %	0,9 %	5,2 %	1,9 %

Fordelingen 2018 i et lengre perspektiv, inkludert mulige avsetninger til faglige prioriteringer, runde III.

HF's langtidsprognose for perioden 2018-2021 viste ved utløpet av 2. tertial en betydelig reduksjon i mindreforbruket fremover. Frem til 2020 viser prognosen at fakultetet vil ha brukt om lag 60 millioner av det akkumulerte mindreforbruket. Fakultetet mener det er svært viktig at instituttene forholder seg til sine vedtatte rammer i årene fremover og styrer etter dette. Da personalkostnader er den største posten i

så vel regnskap og budsjetter som i prognoser, må stillingsplanene brukes aktivt for å sikre at fakultetet har best mulig oversikt over handlingsrommet fremover.

Potensialet for inntektsøkninger i de nærmeste årene ligger primært i en ytterligere bedring av gjennomføringen på studiesiden (både studiepoengsproduksjon og kandidatproduksjon) og sekundært i økte resultatmidler på forskningssiden, da særlig EU-midler. Vi må anta at rammene ikke vil øke vesentlig utover pris- og lønnsvekst slik at effektiv ramme blir liggende på det nivået vi nå ligger i.

Fra budsjettåret 2019 vil tredje runde med faglige prioriteringer kreve betydelige avsetninger i fordelingen. I andre runde ble det fordelt ca 100 millioner kroner over 5 år, altså 20 millioner i året. Fakultet vil i 2019 ha ca 12 millioner kroner av den varige styrkingen fra 2013 disponibelt som omstillingsmidler. Dette beløpet vil øke til 15 millioner kroner når rammekuttet som følge av overføringen av språksamlingene er innarbeidet i sin helhet. Totalt vil det i femårsperioden være 67,5 millioner tilgjengelig fra de varige omstillingsmidlene til faglige prioriteringer.

Prosjektene i FPIII har en femårig ramme på 20 millioner kroner. Ett prosjekt vil altså maksimalt båndlegge fire millioner i året. Skal fakultetet legge seg på samme nivå som i FPII vil det bety fem prosjekter, totalt 20 millioner i året og 100 millioner kroner over fem år. Et slikt nivå vil kreve at 32,5 millioner må omfordeles i fordelingen. Finansieringsbehovet er størst i de første årene med omlag 8,4 millioner i 2019 synkende til fem millioner i 2022 og 2023.

Fakultetsstyret vil i desember i sammenheng med vedtaket om prosjektene i faglige prioriteringer også vedta nivået på avsetningen til disse.

Forslaget til fordeling for 2018 legges fram for fakultetsstyret til diskusjon.

Vedlegg:

- 1: Disponeringsskriv fra UiO til HF
2. Omstillingsmidler tildelt 2013-2018